

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลวังแสง

อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

Factors Affecting the Success of the Management of the Community Welfare Fund

Wang Saeng Sub-district Kae Dam District Maha Sarakham Province

ณัฐดนัย ภูพินนา^{1*}, ทนงศักดิ์ ปัดสินธุ์² และวาริธ ราศรี³

Natdanai Phoopanna^{1*}, Thanongsak Patsin² and Warit Rasri³

^{1*}นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารและพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{2,3}อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1*}Master Student in Administration and Social Development the Faculty of Humanities and Social Sciences
Rajabhat Mahasarakham University

^{2,3}Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat Mahasarakham University

*Corresponding Author Email: Natthanai2000@gmail.com

Received: 10 July 2026 Revised: 21 July 2026 Accepted: 28 July 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม และ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 325 คน โดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน (1973) ใช้วิธีสุ่มตามสัดส่วนและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างง่าย ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22, S.D. = 0.95$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการวางแผน และด้านภาวะผู้นำตามลำดับ และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23, S.D. = 0.94$) และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม คือ ปัจจัยปัจจัยด้านสมาชิกและปัจจัยด้านการดำเนินงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .997 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ .995

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, ความสำเร็จของการจัดการ, กองทุนสวัสดิการ

Abstract

This research consists purposes were 1. to examine the level of success in managing the Wang Saeng Sub-district Community Welfare Fund Kae Dam District Maha Sarakham Province and 2. to investigate the factors affecting the success of managing the Wang Saeng Sub-district Community Welfare Fund Kae Dam District Maha Sarakham Province. This study employed a quantitative research design, using a questionnaire as the research instrument. The sample consisted of 325 members of the Wang Saeng Sub-district Community Welfare Fund Kae Dam District Maha Sarakham Province. The sample size was determined using Yamane's formula (1973) at a 0.05 level of precision. The participants were selected using proportionate sampling and simple random sampling. The data collected from the questionnaires were analyzed using statistical methods including frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. The research findings revealed that 1) The success of community welfare fund management in Wang Saeng Sub-district Kae Dam District Maha Sarakham Province was rated at the highest level overall ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.95). When ranked by mean score from highest to lowest, the dimensions were management, participation, planning and leadership, respectively and 2) Factors affecting the success of community welfare fund management in Wang Saeng Sub-district Kae Dam District Maha Sarakham Province were rated at the highest level overall ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.94). The findings indicated that member-related factors and operational factors significantly influenced the success of community welfare fund management at the 0.05 significance level. The multiple correlation coefficient (R) was 0.997, while the coefficient of determination (R^2) was 0.995, indicating that the predictor variables collectively explained 99.50% of the variance in the success of community welfare fund management.

Keywords: Factors Affecting, Success of the Management, Welfare Fund

บทนำ

ระบบสวัสดิการสังคมไทยเป็นเสาหลักอันสำคัญในการคุ้มครองและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ และผู้มีรายได้น้อย (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565) ระบบสวัสดิการสังคมไทยมีลักษณะเป็นชุมชนสวัสดิการฐานปัจจัยสี่ บ้านและวัดมีบทบาทสำคัญในการจัดสวัสดิการจนมาถึงยุคที่รัฐบาลมีบทบาทในการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนตามความจำเป็นของกลุ่มคนที่สมควรได้รับการสงเคราะห์ เช่น การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ การจัดสวัสดิการเด็กแรกเกิด การจัดสวัสดิการบ้านพักคนชรา การจัดสวัสดิการศูนย์สงเคราะห์และการจัดสวัสดิการสงเคราะห์ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในรูปแบบต่าง ๆ การดำเนินการโดยหน่วยงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2555) การมอบรางวัลกองทุนสวัสดิการชุมชนดีเด่นมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกรายการที่มีการดำเนินงานโดดเด่นในระดับพื้นที่ และสามารถเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนตามแนวทางการพึ่งตนเอง (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2555) โดยมุ่งเน้นการพิจารณาความสำเร็จของกองทุนในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม ผลลัพธ์เชิงสังคม

และความยั่งยืน กองทุนสวัสดิการชุมชนและเครือข่ายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้รับแรงบันดาลใจจากข้อเสนอของ เรืองคุณภาพแห่งชีวิตปฏิทินแห่งความหวัง จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในทุกช่วงวัย (ปวีย อึ้งภากรณ์, 2516)

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2548 ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการ สังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยมีเป้าหมายในการสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับประชาชน ผ่านระบบสวัสดิการชุมชนตามแนวคิด “เกิด แก่ เจ็บ ตาย” ควบคู่กับการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ การ ส่งเสริมอาชีพ และการสนับสนุนด้านการศึกษา โดยยึดหลักการออมวันละบาทเป็นฐานในการระดมทุนและสร้างการมีส่วนร่วมของ สมาชิกในชุมชน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาเกินกว่า 20 ปี กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงมีความโดดเด่นในด้านการ จัดสวัสดิการและได้รับการยอมรับให้เป็นกองทุนต้นแบบของด้านการสวัสดิการในจังหวัดมหาสารคาม มีหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา เข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การบริหาร เงินกองทุนที่โปร่งใส และการจัดสวัสดิการที่ครอบคลุมสมาชิกอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงยังได้ ได้รับรางวัลกองทุนดีเด่นจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 150,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการขยายเครือข่ายชุมชนจิตอาสา “ชวนเพื่อนซ่อมบ้าน” ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นผลงานดีเด่นระดับประเทศจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ดังนั้น ความสำเร็จดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงในการบริหารจัดการกองทุน ด้านการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการวางแผน และด้านภาวะผู้นำ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกันตัง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม การบริหารจัดการของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จะสามารถสร้างความยั่งยืนและขยายผลการช่วยเหลือสวัสดิการในชุมชนได้อย่าง ประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรสวัสดิการชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการบริหารจัดการกองทุนที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกันตัง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกันตัง จังหวัดมหาสารคาม

การบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

W. Williams (1971) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการรวบรวมทรัพยากรที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารให้มีความสามารถในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งจะต้องมีการจัดหาหรือเตรียมวิธีการ ต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินงานตามนโยบายสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งต้องใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะหนึ่ง ๆ

Bardach (1980) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่มีความเชื่อมโยงกับบริบททางการเมืองและการ ปฏิสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย มิใช่เป็นเพียงการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้เท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมทางสังคมที่ เกิดขึ้นภายใต้กรอบของนโยบายและเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมในแต่ละช่วงเวลา กระบวนการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการแปลง

เจตนารมณ์ของนโยบายไปสู่การดำเนินงานในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แนวทางหรือทางเลือกเชิงนโยบายได้รับการทดสอบความเป็นไปได้และประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการแปลงนโยบายที่กำหนดไว้ในระดับนโยบาย โดยให้กลายเป็นการดำเนินการจริงที่ใช้ทรัพยากรเครื่องมือ กลไก และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ในนโยบายนั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กร

ชุมพร สังปริษา (2528) ได้กล่าวถึงความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญดังนี้ สมรรถนะและความจริงใจ การมีเป้าหมายในนโยบายที่ชัดเจน การเริ่มที่ดีของกระบวนการกำหนดนโยบายและยังชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญดังนี้ 1) ความเชื่อขององค์กรที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามนโยบาย 2) ความสลับซับซ้อนของการดำเนินการตามนโยบายที่ชัดเจน 3) การมีขอบเขตแห่งความพยายามที่ไม่พอเพียงในการดำเนินการตามนโยบาย 4) การไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ 5) งบประมาณไม่เพียงพอ 6) การขาดผู้นำที่มีความรู้ความสามารถหรือความจริงใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ 7) ความเพียงพอของทรัพยากร 8) ระดับการสนับสนุน 9) โครงสร้างขององค์กรที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ 10) รูปแบบและวิธีการทำงานของหน่วยงาน 11) เงื่อนไขความมีประสิทธิภาพของการสื่อสาร

ประชุม โพธิกุล (2539) มีความเห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จขึ้นอยู่กับตัวแปร 1) ทรัพยากร คือต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถมีข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องมีเงินทุนอุดหนุนเพียงพอ 2) การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานของนโยบาย การติดต่อสื่อสารต้องชัดเจน ถูกต้อง รวดเร็ว 3) ลักษณะของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ เช่น โครงสร้างของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานอื่นที่ต้องร่วมกันมีหรือไม่ 4) สภาพแวดล้อมทางการเมืองของหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติ เพราะผู้นำองค์กรและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคมสนับสนุนนโยบายนั้นขนาดไหน 5) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ชุมชน ต้องการนโยบายนั้นมากแค่ไหนและทรัพยากรเพียงพอที่จะสนับสนุนหรือไม่ 6) ตัวผู้ปฏิบัติเห็นด้วยกับนโยบายนั้นแค่ไหน นโยบายนั้นขัดต่อผลประโยชน์ส่วนตัว ค่านิยม ความเชื่อของผู้ปฏิบัติ และธรรมเนียมขององค์กรหรือไม่

สรุปได้ว่า ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนต้องมีการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การวางแผน ภาวะผู้นำ จะทำให้กองทุนนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ (2551) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการ ซึ่งกล่าวถึง Henri Fayol นักทฤษฎีการบริหารคนแรกที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดการและการบริหาร และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ เขาเห็นว่าหน้าที่การบริหารจะต้องประกอบด้วยหน้าที่สำคัญ 5 ประการ เรียกว่า Function of Administration หรือ POCCC แม้ในปัจจุบันก็ยังยึดหน้าที่นี้อยู่ คือ การวางแผน การจัดการ การสั่งการ การประสานงาน

สมคิด บางโม (2562) กล่าวว่า การบริหารจัดการเป็นกระบวนการใช้ทรัพยากรขององค์กร ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ผ่านกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารจะต้องอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดการ (Organizing) การจัดบุคลากร (Staffing) การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating)

การรายงานผล (Reporting) และการจัดทำงบประมาณ (Budgeting) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การบริหารจัดการที่ดีต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การตัดสินใจบนพื้นฐานของ ข้อมูลที่ถูกต้อง ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้มี ประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างยั่งยืน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) อธิบายว่า แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารการพัฒนา และการบริหารบริการ แม้จะเป็นคำที่มีจุดเน้นแตกต่างกัน แต่ล้วนมีสาระสำคัญร่วมกันในหลายประการ ประการแรก ทั้งสามแนวคิดถือเป็นแนวทางใน การบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลมาใช้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการให้สามารถ ตอบสนองต่อการกิจของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สอง กระบวนการบริหารในทุกแนวคิดประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การกำหนดแนวทางหรือการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย ทุกแนวคิดต่างมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การส่งเสริมการพัฒนา ประเทศให้มีความก้าวหน้า มั่นคง และเอื้อต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบที่สามารถคุม ภายในกองทุนที่ดี กองทุนสวัสดิการชุมชนมีระบบการเงินที่มั่นคง มีการบริหารงานเป็นไปตามแบบแผนที่กำหนดได้ และกองทุน สวัสดิการชุมชนมีการดำเนินงานที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

4. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2563) สวัสดิการชุมชน เป็นการริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชนท้องถิ่นที่ร่วมกัน สร้าง ระบบหลักประกันความมั่นคงของชีวิตเพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนในชุมชนท้องถิ่น และสังคม มุ่งฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นให้มีการ อยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร พึ่งพาอาศัย และช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติและคนกับวัฒนธรรม ตาม หลักศาสนาและภูมิปัญญาของท้องถิ่นตั้งแต่เกิดจนตาย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562) สวัสดิการชุมชน คือ รูปแบบหนึ่งของการจัด สวัสดิการที่ประชาชนหรือชุมชนจัดการกันเอง โดยมีฐานคิดเรื่องสิทธิ ความเสมอภาค การพึ่งตนเอง และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (2547) สวัสดิการชุมชน หมายความว่า เป็นกระบวนการสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต ของคนในชุมชน ผ่านการออม การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริหารจัดการโดยชุมชน

ชัยวิช หนองรัตน์ (2545) อธิบายว่า สวัสดิการชุมชนเป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่เชื่อมโยงการดำเนินงานด้านสวัสดิการ สังคมเข้ากับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้สมาชิกในชุมชนร่วมกันกำหนดแนวทางและจัดระบบการดูแลช่วยเหลือตาม ความต้องการของพื้นที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจร่วมกัน แม้ว่าชุมชนจะเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน แต่ยังคงเปิดโอกาสให้ หน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้การจัดสวัสดิการมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชน

สรุปได้ว่า กองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ของชุมชนที่อยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันที่ มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายซึ่งเป็นการดูแลประชาชนในชุมชนตั้งแต่เกิดจนตาย

ดังนั้น จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับการนํานโยบายไปปฏิบัติ แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จของ องค์กร แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และแนวคิดเกี่ยวกับกองทุน มีความสัมพันธ์สามารถอธิบายของความสำเร็จของการ จัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนได้ เป็นการถ่ายทอดนโยบายและการดำเนินงานของกองทุนให้บรรลุตามเป้าหมายเพื่อใช้ในการ

บริหารจัดการและอธิบายกระบวนการบริหารกองทุนในด้านการวางแผน การจัดการองค์กร การบริหารทรัพยากร และการควบคุม การดำเนินงานของสมาชิกได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 วังแสง หมู่ที่ 2 คอนสาร หมู่ที่ 3 ขอนแก่น หมู่ที่ 4 โนนเขาว หมู่ที่ 5 ตะคุ หมู่ที่ 6 ดอนก่อ หมู่ที่ 7 หนองบัว หมู่ที่ 8 โนนศรีบุญเรือง หมู่ที่ 9 กกเหลียม หมู่ที่ 10 หนองซอน หมู่ที่ 11 โคกกลาง หมู่ที่ 12 หนองแวง หมู่ที่ 13 โนนสมบูรณ์ หมู่ที่ 14 แสงเจริญ หมู่ที่ 15 โนนสวรรค์ หมู่ที่ 16 โคกศรีสมเด็จ หมู่ที่ 17 คำแก่นคูณ หมู่ที่ 18 ดอนไทรทอง หมู่ที่ 19 สารพัฒนา หมู่ที่ 20 วังทองพัฒนา รวมเป็นจำนวน 1,708 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 325 คน โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) และทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มประชากรตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยทำสลากรายชื่อของประเภทสมาชิกทั้งหมด นำรายชื่อของประชากรใส่ลงในกล่อง ภาชนะ แล้วทำการจับสลากแต่ละภาชนะให้ได้จำนวนตามกลุ่มตัวอย่าง โดยจับสลากขึ้นมาแล้วทำการบันทึกรายชื่อที่ถูกเลือก จากนั้นใส่รายชื่อนั้นลงไปอีกครั้งเพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง ทุกหน่วยมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากจับถูกรายชื่อเดิมก็ใส่ลงภาชนะเดิมจนกว่าจะได้จำนวนตัวอย่าง ตามที่ระบุไว้

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถามการวิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเป็นประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และส่วนที่ 4 คำถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม และทำการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ่างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.904

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 325 คน โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) และทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มประชากรตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางทฤษฎีเพื่อหาค่าความแปรปรวนหรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวหรือการทดสอบค่า (F-test) จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter Method

5.4 การวิเคราะห์ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา ความด้วยการแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

ข้อ	ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการบริหารจัดการ	4.24	0.97	มากที่สุด	1
2	ด้านการมีส่วนร่วม	4.22	0.95	มากที่สุด	2
3	ด้านการวางแผน	4.21	0.93	มากที่สุด	3
4	ด้านภาวะผู้นำ	4.19	0.96	มาก	4
โดยรวม		4.22	0.95	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.95) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.97) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.95) ด้านการวางแผน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.93) และด้านภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.96) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม และจำแนกเป็นรายด้าน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม และจำแนกเป็นรายด้าน ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม และจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการดำเนินงาน	4.23	0.91	มากที่สุด	2
2	ด้านการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก	4.22	0.97	มากที่สุด	3
3	ด้านสมาชิก	4.22	0.95	มากที่สุด	4
4	ด้านประสบการณ์ของคณะกรรมการ	4.24	0.92	มากที่สุด	1
โดยรวม		4.23	0.94	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งหมด ($\bar{x} = 4.23$, S.D = 0.94) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านประสบการณ์ของคณะกรรมการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D = 0.92) ปัจจัยด้านการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.23$, S.D = 0.91) ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ($\bar{x} = 4.22$, S.D = 0.97) และปัจจัยด้านสมาชิก ($\bar{x} = 4.22$, S.D = 0.95) ตามลำดับ

และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงอำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปร		B	S.E.	Beta	t	Sig.
a ค่าคงที่ (Constant)		3.162	.210	-	15.076	.000*
1	ปัจจัยด้านการดำเนินงาน (X_1)	.118	.024	.215	4.917	.000*
2	ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก (X_2)	-.022	.027	-.044	-.828	.408
3	ปัจจัยด้านสมาชิก (X_3)	.150	.028	.290	5.427	.000*
4	ปัจจัยด้านประสบการณ์ของคณะกรรมการ (X_4)	.035	.030	.061	1.150	.251

R = .997, R² = .995

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม โดยวิธีการเลือกตัวแปรโดยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ดังนี้

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม (Y) เท่ากับ 0.997 (R = .997) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม (Y) ในระดับสูงมาก

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม (Y) เท่ากับ 0.995 ($R^2 = .995$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร สามารถอธิบายความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม (Y) ได้ร้อยละ 99.50

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ 1) ปัจจัยปัจจัยด้านสมาชิก (X_3) ($\beta = .290$) 2) ปัจจัยด้านการดำเนินงาน (X_1) ($\beta = .215$)

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 3.162 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูป คะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = 3.162 + 0.150 (X_3) + 0.118 (X_1)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = B_1z_1 + B_2z_2 + \dots + B_nz_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = 0.290 (X_3) + 0.215 (X_1)$

เมื่อ $\hat{Y}$ และ $\hat{Z}$ = ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก (X_2) และปัจจัยด้านประสิทธิภาพของคณะกรรมการ (X_4)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาด้านการมีส่วนร่วม รองลงมาด้านการวางแผน และด้านภาวะผู้นำตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงมีการดำเนินงานภายใต้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกองทุนอย่างชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่ชัดเจนมีระบบการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของกองทุน จึงทำให้กองทุนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเบญญาทิพย์ ทองคำ (2565) ซึ่งอธิบายว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะการยึดถือ ระเบียบข้อบังคับร่วมกันของสมาชิก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับพระคมสัน เจริญวงศ์ (2562) ที่พบว่า การบริหารจัดการที่เป็นระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก ตลอดจนการทำงานร่วมกันด้วยจิตอาสา ล้วนเป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กองทุน

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแควน้อย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแควน้อย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ด้านการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ด้านความพร้อมของสมาชิก และด้านประสบการณ์ของคณะกรรมการ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแควน้อย จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ปัจจัยปัจจัยด้านสมาชิก ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า สมาชิกเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกองทุน สร้างความรู้ความเข้าใจและบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิก รับทราบ สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนหรือเข้าร่วมการประชุมสามัญประจำปี หรือกิจกรรมอื่น ๆ เนื่องจากสมาชิกมีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้เกิดการดำเนินงานเป็นไปอย่างดี ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับเบญญาทิพย์ ทองคำ (2565) ที่ระบุว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับพระคมสัน เจริญวงศ์ (2562) ซึ่งเสนอว่าการทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก และจิตอาสา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนกองทุนให้ประสบความสำเร็จ สำหรับปัจจัยด้านการดำเนินงาน พบว่า เป็นอีกองค์ประกอบที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อความสำเร็จของกองทุน เนื่องจากกองทุนมีระบบการจัดทำบัญชีและเอกสารที่เป็นระเบียบ มีแผนการดำเนินงานประจำปีที่ชัดเจน มีการประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารงานเป็นระบบ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ข้อค้นพบทางวิชาการ หรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสมาชิก คือ สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการประชุม การตัดสินใจ และการดำเนินกิจกรรมของกองทุนอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการดำเนินงานที่เป็นระบบ คือ ระบบบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การติดตามประเมินผล และการดำเนินงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้
3. ด้านการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล คือ คณะกรรมการมีบทบาทชัดเจน ปฏิบัติงานตามระเบียบ และบริหารกองทุนด้วยความโปร่งใสและรับผิดชอบ
4. ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย คือ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนด้านงบประมาณ องค์ความรู้ และการพัฒนาศักยภาพ

กล่าวโดยสรุป หากกองทุนสวัสดิการชุมชนสามารถพัฒนาสมาชิกให้เกิดการมีส่วนร่วม โดยการสร้างระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การบริหารจัดการกองทุนมีความเข้มแข็ง เกิดความโปร่งใส มีความยั่งยืน และสามารถขยายผลเป็นต้นแบบการบริหารกองทุนสวัสดิการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรศึกษารูปแบบในการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนอย่างยั่งยืน

1.2 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกและเครือข่ายภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่อื่น เพื่อเปรียบเทียบและนำแนวทางที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนต่อไป

1.3 ควรศึกษาพัฒนารูปแบบการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน เช่น ระบบฐานข้อมูลสมาชิก ระบบติดตามผลการดำเนินงานของกองทุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานของการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสง เพื่อประเมินความเหมาะสมของการนำไปขยายผลต่อพื้นที่อื่น

2.2 ศึกษาศึกษาการพัฒนารูปแบบด้านสมาชิกในการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังแสงแบบมีส่วนร่วม ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2565). รายงานสถานการณ์สวัสดิการสังคมไทย. กรุงเทพฯ:

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ชัยวัช หนองรัตน์. (2545). สวัสดิการชุมชนชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชุมพร สังขปริชา. (2528). นโยบายสาธารณะ: การวางแผนและกลยุทธ์ในการตัดสินใจ. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการรัฐ

ประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เบญญาทิพย์ ทองคำ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในพื้นที่เขตเมืองตามแนว

ของกรมพัฒนาชุมชน. (หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐ

ประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพมหานคร.

ปวย อึ้งภากรณ์. (2516). คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง: จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน. กรุงเทพมหานคร:

มูลนิธิโกลด์คิมทอง.

พระคมสัน เจริญวงศ์. (2562). กระบวนการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อความมั่นคงของชุมชน. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. (2547). แนวคิดสวัสดิการชุมชนกับการพัฒนาสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

ประชุม โพธิกุล. (2539). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กราฟิคฟอร์แมท.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2555). คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (2563). รายงานสถานการณ์สวัสดิการชุมชนระดับประเทศ ปี 2563.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตบนฐานสวัสดิการชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ. (2551). *หลักฐานรัฐประศาสนศาสตร์*. ขอนแก่น: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอนแก่นการพิมพ์.

สมคิด บางโม. (2562). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). วิทย์พัฒน์.

Bardach, E. (1980). *The implementation game: What happens after a bill becomes a law*. MIT Press.

Williams, W. (1971). *Social policy and public expenditure*. Allen & Unwin.

Taro Yamane. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2th ed.). New York: Harpar and row.